

SKUPŠTINA CRNE GORE

POSLANICKI KLUB

Predsjedniku

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

Ivanu Brajoviću

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	23. X	20 17	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/17-120		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru rada i socijalnog straranja, Kemal Purišiću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koje aktivnosti Ministarstvo rada i socijalnog staranja preduzima u cilju razvoja hraniteljstva u Crnoj Gori?

Obrazloženje:

Porodica je naročito važna u prvim godinama života, jer se u to vrijeme formiraju osnovne crte ličnosti, stiču navike i kriterijumi vrijednosti, formira stav prema okruženju, ljudima i životu.

Na žalost, nemaju sva djeca srećno djetinjstvo i mogućnost da se podižu u povoljnom porodičnom ambijentu. Zato se s pravom smatra da najteže što se jednom djetetu može desiti je da privremeno ili trajno bude ostavljeno, da bude uskraćeno za ljubav i brigu koju mu roditelj može pružiti.

U periodu od 2005. do 2009.godine, 59% od ukupnog broja djece koja su boravila u ustanovama socijalne zaštite, smeštena su tu direktno iz porodilišta ili bolnice. To je bio razlog za sveobuhvatnu analizu uzroka napuštanja male djece i novorođenčadi od strane roditelja i njihovog smještaja u ustanove.

Organizovan je i veliki broj intersektorskih radionica za zdravstvene i socijalne radnike, da bi se preventivnim djelovanjem uticalo na ovu pojavu.

Radi stvaranja neophodnih preduslova za potpuniju podršku porodici i ubrzanje procesa deinstitucionalizacije djece koja se nalaze u ustanovama, Vlada Crne Gore je u partnerstvu sa UNICEF-om organizovala systemske edukacije u oblasti porodičnog savjetovanja.

Osnovno stanovište je bilo da ako dijete nema biološku porodicu, najbolja zamjena za nju je opet porodica.

U tom smislu, Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, propisane su vrste porodičnog smještaja - hraniteljstva, što doprinosi razvoju vaninstitucionalnih usluga u Crnoj Gori. Takođe, propisano je da se djetetu mlađem od tri godine obezbjeđuje smještaj u ustanovu isključivo kada su iscrpljene sve druge mogućnosti.

Crna Gora ima tradicionalno dobro razvijeno hraniteljstvo u okviru proširene porodice (srodničko hraniteljstvo), ali je neophodno dodatno raditi na razvoju standardno - profesionalnog hraniteljstva (nesrodničko hraniteljstvo).

Posljednjih godina Crna Gora bilježi trend pada broja djece u ustanovama za smještaj djece bez roditeljskog staranja. Da bi se taj proces nastavio, neophodno je i dalje voditi masovne kampanje za podizanje svijesti o značaju porodice za dijete, o prednostima i značaju hraniteljstva kao najpoželjnijeg alternativnog oblika zaštite za dijete.

Jer, poslije kampanje "Svako dijete treba porodicu", koja je u septembru 2013.godine pokrenuta od strane Vlade Crne Gore i UNICEF-a uz podršku Delegacije Evropske unije, kao i aktivnosti centara za socijalni rad, došlo je do porasta broja djece smještene u hraniteljskim porodicama. Posebno je važno da se poslije kampanje povećao broj nesrodničkih hraniteljskih porodica u Crnoj Gori. Takvim djelovanjem stvoreni su uslovi za postizanje cilja da se do 2017.godine ukupan broj djece na institucionalnom smještaju smanji najmanje

za 30%, a da sva djeca od 0 do 3 godine budu smještena u hraniteljske porodice.

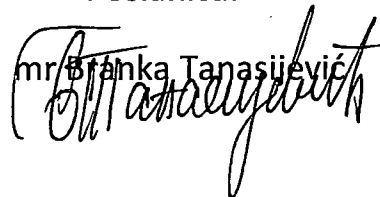
Smatram da je neophodno da Ministarstvo rada i socijalnog staranja i u narednom periodu u kontinuitetu bude posvećeno promociji i afirmaciji naročito nesrodničkog hraniteljstva, jer svako dijete ima pravo da bude u porodici da bi moglo razviti svoje potencijale. Porodica je uslov ne samo srećnog djetinjstva, nego i zadovoljnog i uspješnog odraslog čovjeka. To što smo ovakvi kakvi jesmo, velikim dijelom zavisi od toga kakve su bile prve godine našeg života.

Značaj koji porodica ima za razvoj djeteta, podstakao me je da vam postavim ovo poslaničko pitanje.

Podgorica,

23.10.2017.g.

Poslanica:

mr. Branka Tanasijević

Crna Gora

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25. X	2017	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/17-120/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-625/17-2
Podgorica, 25.10.2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Aleksandar Jovičević, generalni sekretar

PODGORICA

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje

U skladu sa članom 191 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 51/06 i 66/06 i "Sl. list Crne Gore", br. 88/09), dostavljamo Vam odgovor na poslaničko pitanje postavljeno ministru rada i socijalnog staranja Kemal Purišiću za sjednicu Skupštine Crne Gore „Premijerski sat i poslanička pitanja“, koja je zakazana za 25.10.2017. godine.

Molimo Vas da se odgovori dostave poslanicama.

S poštovanjem,

SEKRETAR MINISTARSTVA
Edin Rovčanin

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-625/17-2
Podgorica, 25. 10. 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Generalni sekretar

PODGORICA

U vezi Vašeg akta broj: 00-61-2/17-120/1 od 23.10.2017. godine, na pitanje poslanice Branke Tanasijević, dostavljeno ministru rada i socijalnog staranja Kemal Purišiću, koje glasi:

„Koje aktivnosti Ministarstvo rada i socijalnog staranja preduzima u cilju razvoja hraniteljstva u Crnoj Gori“?

Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeći :

ODGOVOR

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je posvećeno pitanju prestanka smještaja djece u institucije, i već nekoliko godina sprovodi reformu sistema socijalne i dječije zaštite u cilju uključenja ugroženih, društveno isključenih grupa i unaprijeđenja pristupa sveobuhvatnim i održivim uslugama koje se pružaju u porodici i zajednici.

Saglasno UN Konvenciji o pravima djeteta i UN Smjernicama za alternativnu brigu o djeci, u Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti definisana je obaveza svih koji rade na poslovima dječije zaštite. Oni treba da ulože maksimalne napore i pomognu da dijete opstane u bioloskoj porodici, a ako to nije moguće ili nije u najboljem interesu djeteta, podrška mu se pruža kroz porodični smještaj-hraniteljstvo.

Porodičnim zakonom i Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, definisano je hraniteljstvo kao prioritetni oblik alternativne zaštite djeteta. Zakon propisuje da se djetetu mlađem od tri godine života ne obezbjeđuje smještaj u ustanovu, već da se u nju smješta isključivo kada su iscrpljene sve druge mogućnosti.

U prethodnom periodu intenzivno smo radili, na razvijanju usluge hraniteljstva, tako da se broj djece na hraniteljstvu povećao za 16% između 2010 i 2016 (krajem 2010.g. bilo je 313 djece na hraniteljstvu, a krajem 2016.g. 362 djece, 331 na srodničkom, a 31 na nesrodničkom).

Najviše se povećao broj na nesrodničkom hraniteljstvu – između 2010 i 2016 taj broj se povećao za 244% (od 9 koliko je bilo 2010.g. na 31 koliko je bilo 2016.g.)

Istovremeno je u Dječjem domu Mladost u Bijeloj u 2010. godini boravilo 156 djece, a krajem 2016.godine 91 dijete, što predstavlja smanjenje za 42%.

Naš prioritet je bilo izmještanje djece od 0-3 godine iz ustanova do kraja 2017.godine. Napominjemo da više nemamo djece mlađe od 3 godine u ustanovama.

U septembru 2013. godine, Vlada Crne Gore, UNICEF i Delegacija Evropske unije pokrenuli su **kampanju "Svako dijete treba porodicu"** u cilju promocije osnovnog prava svakog djeteta na život u porodici. Pomenuta kampanja imala je za cilj da se poveća broj hranitelja u Crnoj Gori i tako smanji broj djece u institucijama i da se podigne svijest o osnovnoj ljudskoj potrebi i pravu svakog djeteta da raste u toplom porodičnom okruženju.

Tokom kampanje, svi centri za socijalni rad u Crnoj Gori organizovali su događaje pod nazivom „Dan otvorenih vrata“ gdje su zainteresovani građani i potencijalni hranitelji dobili detaljne informacije o hraniteljstvu.

Prema posljednjem istraživanju o znanju, stavovima i ponašanju građana Crne Gore prema djeci bez roditeljskog staranja, pod uticajem ove kampanje povećala se svijest građana o osnovnom ljudskom pravu i potrebi svakog djeteta da raste u porodičnom okruženju. Najznačajniji rezultat ove kampanje je porast broja djece koja su smještena u nesrodničke hraniteljske porodice za 200% u odnosu na period prije kampanje.

U cilju unapređivanja zaštite djece na hraniteljstvu, konkretno, poboljšanja uslova života i podrške razvoja djece i mladih na hraniteljstvu u skladu sa njihovim potencijalima, donesen je **Pravilnik o hraniteljstvu**, u kome su definisani strukturalni i funkcionalni standardi koje je pružalac usluge dužan da obezbijedi korisniku.

Definisanje minimalnih standarda obezbjeđuje kvalitet u pružanju usluga, ujednačavanje stručnih stavova, usvajanje novog pogleda na dobrobit djece u sistemu socijalne zaštite i stvaranje optimalnih uslova za odrastanje djece.

U svrhu jačanja kompetencija hraniteljskih porodica, izrađen je **program pripreme i obuke za hraniteljstvo**. Program se realizuje primjenom interaktivnog modela učenja koji se u praksi učenja odraslih pokazao funkcionalnim u pogledu usvajanja i praktične primjene usvojenih znanja i vještina.

Stručno osposobljeni profesionalci prate, **kontrolišu i obezbjeđuju podršku hraniteljskim porodicama**, kroz obezbjeđivanje usluga savjetodavnog i edukativnog rada, kao i organizovanjem obuka za hranitelje. Aktivnosti profesionalaca koji prate i podržavaju hraniteljsku porodicu su: obezbjeđivanje redovnog procesa nadgledanja; informisanje hranitelja i djece (da primjenjuju adekvatne vaspitne metode djece i ne primjenjuju fizičko kažnjavanje djece, imaju jasne smjernice za hranitelje u kriznim situacijama i dr.) savjetovanje hranitelja; kontinuirane procjene potreba djece; sačinjavanje individualnih planova zaštite; organizovanje obuke; pisanje periodičnih izvještaja o napredovanju djece i ostvarivanju svrhe hraniteljstva; koordiniranje mreže podrške djeci i porodici; procjena i pisanje izvještaja o procjeni hraniteljskih porodica i dr.

U okviru nastavka reforme sistema socijalne i dječje zaštite Ministarstvo rada i socijalnog staranja je uradilo **analizu postojećeg pravnog okvira** kojim se uređuju uslovi za sticanje statusa hranitelja i njihova prava u Crnoj Gori. Analiza sadrži preporuke u pogledu izmjene zakonskih (Zakon o radu, Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, i Zakon o obaveznom socijalnom osiguranju) i podzakonskih propisa, kako bi se stvorili uslovi za unapređenje razvoja hraniteljstva u Crnoj Gori, na način što bi se potencijalni hranitelji stimulisali za ovaj poziv. Time bi se stvorili uslovi za unapređenje hraniteljstva, što su ciljevi koji su sadržani kako u Strategiji razvoja sistema socijalne zaštite, tako i u Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Nastavićemo sa daljim snaženjem hraniteljstva u okviru proširene porodice, i razvojem hraniteljstva, s posebnim akcentom na djecu od 0-3 godine. Radićemo i dalje na promociji hraniteljstva u cilju pružanja adekvatne zaštite svojoj djeci kojoj je potrebna, kao i na unapređenju položaja hranitelja.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će raditi na primjeni zakonodavnog i strateškog okvira i nastaviti da jača saradnju svih nadležnih sektora u cilju sprečavanja smještaja djece u ustanove.

S poštovanjem,

